

امد ۱۰۰ همسه دادن و نز محمد جان

اخلاق رساله‌سی

وهم

فروض معتقدات رساله‌سی

ودخی

احادیث قدسیه‌دن موعظ‌لار در

اوج رساله‌دن عبارت بر کتاب‌پقدنر بالا لار ننک کونکلینه ضبط قبل‌دره‌ف اوچون
منفعنلى بر اثر در

عبد القیوم بن ملا عبد الناصر اوغلی ننک مؤلفانندان

سنه ۱۳۰۷

قزان

بو کتاب ننک باصمه سینه رخصت پیر لاری سانکت پیطر بورخه ۲۷ نجی ذوی‌بارده
۱۹۰۰ نجی بلده

بو کتاب قزان اونیبو پریستینی ننک طبع خانه سنه باصمه اولنمشدر قزان
اویازی نوبان آیشی آولی ننک اسماعیل بجم الدین اوغلی شمس الدین ننک
خراباجانی ایلان ۱۹۰۱ نجی بلده

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 27 Ноября 1900 г.

КАЗАНЬ.

Типо-литографія Императорскаго Университета
1901.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اما بعد بلکل که او غل دنیاده علم استنامکدن مقصود سعادت دارین کا ابرشمکدر
 لکن فی قدر عالم بولسانکده کونکلنکدن اخلاق ذمیمه فی ویامان فعل لرنی چفاروب
 اول کونکلنک اخلاق همیده بلان و افعال حسنہ بلان زینتلاما سازنک هنوز سعادت
 دارین کا ابرشه آلمای سن چونکه کونکل پادشاه در باشقه اعضالار رعیت منزلنده در -
 اکر کونکلنک دورست بولسه باشقه اعضالار نک دخی صحت و عافیندہ بولور لار -
 واکر کونکلنک بوزوق بولسه همه اعضالار نک بوزوق در - آدمدہ آلمشلاپ
 بوزوق ویامان خلفلار باردر آلار فی اخلاق ذمیمه دیرلر - دخی ده اول اخلاق
 ذمیمه لر کا مقابل ینه یتمش دن زیاده یخشی و مقبول خلفلار باردر آلار فی اخلاق
 همیده دیب آنالادر - ایمدی همکن قدر اجنهاد قبل که اول یارا ماس فعل لرنی
 اورنکدن کیتاروب ایند گو خلفلار بلان منصف بولغای سن آلار فی سنکا برام
 برام بیان قیلايم قولاف صالح ای او غل *

﴿الْكُفَّارُ﴾

کفرنک اصل معناسی حق اش کا و حق سورکا فاروشمق معناسینه در حق دین دن

دونکان کشینی کافر بولدی دیرلر - کافر بولو جمیع اخلاق ذمیمه ننک اینک
باوز راغی واولوغراغی در بیک مذموم فعل در *

﴿ الربا ﴾

ای اوغل بلکل که ریا اصلده او زین او زی کورسانو معنا سینه در و شریعتنده آخرت
عملی بلان دنیا فایداسین اراده قیامقنى ریا دیرار - اما بو ریا دیکان بر
فعل مذموم در که کوب خصوص صلارد واقع بولور عبادتند و کیومدہ صالحومدہ یورو شده
تورو شده - مثلا ضرور چالما آف کیوم آف کلابوش کیمک کبک - دخی ملائیس ده
امر معروف و نهی منکر و نصیحت کبک نرسه لر بارده ریادر یامان غلائدر و مذموم
صفندر صافلانا کور ای اوغل حتی ریاف کفر کا تشبیه قیامشلار در حرام فعلدر
ریا ایاس عناب الیم کا مستحق بولور قیلغان عمل لری باطل در - و بو ریانک
دخی ضدی باردر - ریانک ضدی اخلاصدر - عملده عبادتند فقط الله تعالی ننک
راضیلغی اوچون دیب اخلاص بلان عمل قیامقدر اصلاح طاعت و عبادت دنیا
فایداسین قصد قیلورغه یار ایاس بس عبادت قیل شول کیفیتند که گویا الله
تعالی فی کوراسن - هر بر عمل ننک مقبول بولمی اخلاص قه موقوفدر بس اخلاص
دیکانمز بر مذوح صفندر *

﴿ الكبر ﴾ میلک صالح

کبر او لو غلابو وهو الانو معنا سینه در - هر خصوصده او زین کشیدن آرتوق
کورمک در مثلا علمده و عملده و جمالده و تقو القده و مالده و هر بر خصوصده
تکبر لک وهو الانو حرامدر و مذموم فعلدر و هر مذهبده حرامدر و تکبر لکنی
ما فنانغان مذهب یوقدر - تکبر لک قیلغو چیلار او جماحه کرماسار پیغمبر علیه
السلام آیتدی براونک کونکلنده تو زان قدری کنه تکبر لک بولسده او جماحه
کرماس دیدی ای اوغل تکبر لک الله تعالی فاشنده و بنده فاشنده مذموم اشد
صفلانا کور آپق بول کچی کونکلی بول - تکبر لک ننک ضدی تواضع لقدر
و آپتنقدر بو بر مذوح صفندر - بر کمسنه خدا رضا غفینه تواضع لق قیلسه الله

تعالی آنی اعلا درجه لار کا کوتارور و بر کمسنه تکبر لک قبلا سه الله تعالی آنی
اسفل سافلین کا قویار دیدی *

﴿ البدعة ﴾

دین ده و عملده پیغمبر عليه السلام دان صونک پیدا بولغان نرسه فی بدعت
دیرلر واول نرسه فی پیغمبر عليه السلام وهم صحابه لر قیلمادیلار و قیلونکز دیب
امردہ قیلمادیلار که مذموم فعلدر و حرام اش در - پیغمبر عليه السلام آینندی
الله تعالی بدعت ایاسی ننک نمازین روزه بن و هر بر فرض عبادت لر بن قبول
اینماس دیدی - بدعت ننک ضدی سنت در یعنی پیغمبر عليه السلام وهم
صحابه لر قیلغان اش در اهل السنة والجماعات ننک اعتقاد بدر - پیغمبر عليه
السلام غه ایارمک ننک فرض لغی قرآن بلان ثابت در نه عبادت نه و نه عادت نه
پیغمبر دن غیر کا ایارمک جائز توکل در (قال الله تعالى وما اتیکم الرسول فخذوه
الى آخره) دخی پیغمبر عليه السلام آینندی امتن ننک فسادی وقتنه براو منم سنتیمه
تمسک قبلا سه یوز شهید ثوابی آنکار بولور دیدی *

﴿ الحسد ﴾

کونلاشمک و کوچیلک قیلمق معناسته در - کشی ننک کونکلندہ کوچیلک بولسہ
او زینه بر علاج سز یعنی تریلماس آورودر - شر یعنی کوچیلک دیب آینه لر
الله تعالی ننک براو کا بیرکان نعمتین آندان کینسه ایدی دیب اراده قیلمقدر -
کوچیلک دخی اخلاق ذمیمه ننک او لوغس در چونکه کوچیلک سبیلی ینه آندان
نی قادر اخلاق ذمیمه لر صادر بولق ممکندر - پیغمبر عليه السلام (الحادد لا
يدخل الجنة) دیدی - اید گو عمل لر ننک ثوابین جویار براون ننک کونکلندہ
کوچیلک بولسہ غیبت نمیمه سب شماته آنده بولق لازمر - کوچیلک ننک
غیر لر کا ضرری تیه در شون ننک او پون الله تعالی کوچیلک قیاغو چیلار ننک شرندن
استعاده قیلمق بلان بیوردی - حسد ننک ضدی نصب مکندر یعنی هر کم کا
ایذ گولکنی اراده قیلمقدر که مددوح صفتند *

﴿ البخل ﴾

البخل

ای اوغل صارانلaf او قانی بار کمسنه کا چرامدر و مذدم فعل در - صارانلaf وهم یاوز خلف اصلاً مؤمن کمسنه ده بولماس - براوده صارانلaf ده بولسه هم خلف ده یامان بولسه اول کمسنهf کامل مؤمن دیب آیقوب بولماس - شرعاً بیرو واجب بولغان برده صارانلaf قیلوپ بیر ما سلک صارانلaf ده - مثلاً کیراک علمند بولسون کیراک مالدان و کیراک غیر نرسه دن - او زندن او زی قرغانیق اشد صارانلaf ده کتابدیه موئی لثامت دیب آنالور - تیوش اورونده صارانلaf قیلمf بیک یامان فعل در و مذمم اش در صاران کشی واید گولکن بلان کشی کا منت اینکوچن کشی او جمایح غه کر ماس دیدی پیغمبر عليه السلام - صارانلaf حقنده بیک کوب سوزلر بار در ای اوغل او زنک کتابلار دان فاراغای سن - صارانلaf ننک ضری جومار دلفر و مذوح صفتدر جومار دلار غه الله عالی ننک کوب و عده لری بار در *

الاسراف

حد

کیرا کماس اورونلارغه یوق بیلر کا آچه و غیر نرسه لر صرف قیلوپ اسراف دیبلر بزننک چه آرم ترم اینودر شرعاً منع قیلونغان اورونلارغه بیرون در کیراک آچه دان و کیراک غیر نرسه دن بولسون - اسراف قطعاً چرامدر بیک مذدم اش در پیغمبر عليه السلام آیندی اسراف ایاسی شیطان ننک قرنداش در - دخی فرآنده (فان المبذرین کانوا اخوان الشیطان) کیلمشدر - ای اوغل اسراف دن صاقلانا کور - شهرمزدہ اسراف ننک اورونلاری بیک کو بدر الله تعالی تو ویق بیرسون - اسراف ایاسی شیطان ننک قرنداش بولسه شیطان ننک قرنداشیده شیطاندر اسراف ننک مذمم فعل بولمه ینه او شبو کفایه در - اسراف چرام بولوننک حکمتی نیدر بلاسنو ای اوغل - آننک اوچون مال الله تعالی ننک نعمتی در ایکنی دنباننک سعادت لرین تابق اوچون بر قورال موزلنده در چونکه دنیا آخرت ننک مزرعه سیدر که مال بلان آخرت دولتی تا بولا در دنیا ترکلکی مال بلان منظم بولا در - مال بلان هج قیلونادر مال بلان جهاد قیلونادر - بدنه ننک قوئی مال بلان در - بدنه دیکانمز کنلک هبادت قورال بیدر - رزق - کیوم -

تورا تورغان يرمال بلان حاصل بولادر - مال بلان سؤال دن صاقلانولادر - مال
بلان صدقه بير وچيلار درجه سين تابولادر قرنداش روغندك كونكلى مال بلان
تابولادر فقيرلرندك حاجتني مال بلان ادا قيلونادر - مسجد از مدرسه لر كويپار
خلف فايدا س اوچون مال بلان ادا قيلونادر بس موندابن يخشى اش لركا
فورال بولغان نرسنه حرام يرلركا ونامشروع اورو نلارغه نيك آرم اينه سن
اي اوغل صاقلان *

﴿النفاق﴾

اينچي طشينه موافق بولماغان كشيني و سوزى فعلينه موافق بولماغان كشيني منافق
ديبلر بيك يامان خلقدر و حرام اش در - نفاق قلبى ديرلار طشندان مؤمن
صورتinde اما اينعنه كفر گيزلتمش در - نفاق قولى ديرلار طشندان دوستلاق
اظهار قيلور اينچندن دوشمان بولوب يوروركه اخلاق ذميمه نذك او لوغسى در
نفاق دان اجتناب لازم در اي اوغل (ان المناقبين في الدرك الاسفل) *

﴿النمية﴾

نميمه و نماچيلق سور يورتمك معناسيمه در مثلاً فلان کشي سنتك حقنكده فلان
ديب آينه ديب كيلوب سويلامكدر - حرام اش در و مذمم فعل در الله تعالى
معن قيلمشدر ن والفلم سوره سنده فارا - دخى پيغمبر عليه السلام آيندی نام
او جماحقه كرماس ديدى - نماچيلق حقنكده قورقچلى سورلار بيك كوبدر اي
اوغل صاقلان - غيبت و نماچيلق روزنه آجا تورغان نرسه لردر *

﴿العجب﴾

اوزى ننك عملينه اوزى ننك ايسي كينمك يعني باچى من نيندابن يخشى عمل
قبلدم لا باسا ديب اوزى ننك قيلغان عملين او لوغه صايمق - بو دخى حرام در
و مذمم در فقط نادانلقدر - عبادتم سببلى من او جماحقه كرو و من ياكه كسبم
سببلى منم رزق كيله در ديب اوزى نه عجب تونادر بلمايدر كه همه نرسه
الله تعالى دندر *

الفیہة

براون آرتنده سویلامک معناسینه در - یعنی بر کشی ننک آرتنده او زینه آیتور کا
وسویلار کا یارامی تورغان اشنی غیر کشی کا سویلامکدر که مفاطینکا معلوم کشی
حقنده فلان کشی فلان اشنی قبلاً دیپ براو کا سویلارسن موفی غیبت
دیرلر حرام اش در ودموم فعلدر قطعاً حرامدر قرآنده منع قبلى دی الله تعالیٰ
(ولا یغتب بعضکم بعضاً) دیدی براون غیبت قبلمق آننک اینین آشاق بلان
براورد اجتناب لازمر ای اوغل *

البهتان

غیبت دنده بیکراک یاما نراف فعل در بهتان دیرلر براو کا براو حقنده اول کشی ده
بولماگان اشنی آیتوب بالغان غیبت سویلامکدر اشد حرام اش در موننک
گناهسی تو به بلان کیچولمایدر تاکه ای ایسین راضی قبلمای تور و توبه سی فبول
بولمایدر اجتناب قبليغای سن ای اوغل *

الکذب

بالغان خیلاق قطعاً حرامدر ودموم اش در بالغان حیجه الله تعالیٰ عذاب الیم وعده
قبلى دی - پیغمبر علیه السلام آیندی براو بالغان سویلاشسه فرشته آندان بر
میل براف فاچار دیدی - خصوصاً اش حرامدر بالغان گواه لف بیرو وبالغان
اش اوچون آنطا اینتو (اشد البهتان شهادة الزور وهو اکبر الکبائر) کنک ننک
ضدی صدقدر یعنی توغرولقدر - توغرولف این گولک کا تار تور و این گولک
جنت کا تار تور *

الشماتة

ای اوغل شمانه دیپ آیتورلر اخلاق ذمیمه ننک ده اینک باوزراغبدر بر
دوشماننک ننک ضرربنه - بلا و قضاسینه - و قایقو و خسرینه آلای مو آنکار شول
کیراک کوبدن شولای کیراک ایدی دیپ سونمک و شادلائمه در کش ننک

قایغوسینه سونمک اش حرامدر - پیغمبر علیه السلام موندان منع قبلى دى
وائله دن روایت قیلنور طریقه^۰ محمدیه ده اول حدیث باردر *

﴿ النمرد ﴾

تمرد وابا - باش نارت و فارشولق اینتو معنا سینه در که او زندن او لوغ کمسنه لرنفک
و عظین و نسبتین قبول این ماس سر لک در - تمرد قبلوننک سبیبی بود رکه من او زم ده
سننک چاقلی بلا من سندنک و عظنک منک کیرا لک توکل دیب تکبر لک دندر و کونکنده
عجب بار لق داندر و دخی کونکنده کینه و کو چیلک بار لقند اندر غایت حرام
اش در و مذموم فعلدر اجتناب لازم در *

﴿ الحقد ﴾

حقد دیرلر ای اوغل برا او کونکنده کینه صافلامقدان عبارتدر یعنی برا او کا
برا او کا کونکنده کینه واویکا تو نم و کونکنده دوشمان بولم لق واول کش کا
کونکنده باماناق قصد قیلمق حرامدر و مذموم فعلدر این گو عمل ارننک ثوابیم
باطل قیلا تورغان فعل لردر اجتناب لازم در ای اوغل *

﴿ الطمع ﴾

طعم قیلمق و امید اینمک یعنی وجه سز و هیچ بر حرف سز برا ودن برب نرسه امید
اینمک حرامدر و مذموم اش در - طمع کوب خصوص لارده این توله تورغان عبارتدر -
طعم حرف اوج هر فدر اوچوس ده بو ش حرف - فلان کش فلان نرسه یا که فلان
قدر آنچه بیرون دیب طمع بلان بوتون عمرین او زرغان کمسنه لار بار ایمش *

﴿ الهداده ﴾

بلادت و غباوت دیرلر آنکفرالق و فهم سر لک معنا سینه در - غیب دیرلر یا که
بلید دیرلر فهم سز وزیرا لک توکل دیکان سور زارد رکه مذموم صفت لار در اجتناب
قبیلوب او قوب و علم کادایم چیلک قیارب اول صفت ف اوزنکن بیمار مک لازم در *

﴿ المحرض ﴾

﴿المرص﴾

حرصلک مال غه طویماس سزاق - مال محبتی دیکان نرسه کشی ننک مال غه حرصلکین آرندرادر و مال غه مخلص بولماگین آرندرادر - جان و کونکلی بلان مالنی سویکان کشی ف هر یص دیرلار مذموم صفتدر - اما حرصلک دیکان نرسه آدم ننک رزقین آرندر مایدر مکر مالین غنه آرندرادر ف قدر هر یص بولسده کش الله تعالی تقدیر قیلغاندان آرتوقنی آلامایدر (الحریص محروم) یعنی هر یص کش دنباده دنیا راحتندن محروم در و آخرتند کذلک حرصلک مذموم بولمف جهتندن آخرت راحتندن هم محروم در - هر یص ننک ضدی فنا عندر که مدوح صفتدر *

﴿الغضب﴾

غضب یعنی آچولانمک دیرلار آدم ده بوراک فانی ننک فایناما فندان پیدا بولغان بر هالندر که بیک مذموم صفتدر همکن قدر آچون فاینامک نیوش در چونکه آچولانمک شیطان فعلندندر - آچونک ننک دورت ضرری باردر اول طاعت ننک ثوابین جو بادر هن ایمانغه ضرری باردر چونکه کش آچو حالتند نی آیتکانین بلمایدر کفر سوزار نی ده آینوب بیمارادر - بنه الله تعالی ننک مکافاتندن خوف باردر - دخ آچولانمکشی ننک دوشمان بولووی فریدر - بنه دور تنجیسی آچو حالتند قباحت صورتی بولو ننک همه سندن یامانرا فدر ای اوغل اجتناب قبل آچونکنی یوت

﴿سوء الظن﴾

الله تعالی کا و بنده لر کا سوء ظن - و باوز گمان قبilmق حرامدر و مذموم فعلدر بیک نهاده اش در (ان کثیرا من الظن اثم) دیدی الله تعالی - بوشولای میکان بو بولای میکان دیب باوز گمان قبilmق حرامدر - موننک ضدی حسن ظن آنالور مدوح اش در (حسن الظن من العبادة) دیدی پیغمبر علیه السلام - ای اوغل موندان آرتوق تفصیلنی استسانک طریقه محمد به دن فارا *

الفدر را بیع

غدر دیرار ای اوغل - عهدنی صندروم و وعده نی بورزق معنایش در حرام در
یعنی براو بلان عهد و وعده قیلوشوب اول کش ننک اذنندن و رخصتندن باشند
عهدنی و عهدنی بورزق جایز توکلدر اشد هرامدر اکر براو بلان عهد قیلوشوب
بعض خصوصیه بورزق لازم بولسه ای برادر بواش منکا توغری کیلمای بو
عهدنی من بورزانم دیب اید اشنکدن اذن صورارغه کبراک - غافل بولما ای
اوغل بو سوزنی خاطرنکده توت *

الخيانة

خیانت کذلک حرام اش در ودموم در - مثلا براو بر نرسه امانت قویسه یا که بر
نرسه نی صانارغه بیرسه خیانت قیلوپ اول نرسه نی جان بونتف اشد حرام بلان هرامدر
سرقه دنده یاماندر - خیانت سورزدهه جاری بولادر یعنی بو سوزن کشی کا
سویلامه دیب براو امانت قیلسه سویلا رکاتیوش توکل - یا که براو براو کا سلام
آینوب یا که غیر برو سوز آینوب یبارسه باروب آینه اسانک اول هم خیانندر *

خلف الوعد

وعده کا خلاف لک قیلمق منافق لف علامتی در حرام در ودموم اش در آنک
اوچون وعده کا خلاف قیلمق آراده اولوغ دوشمانلوق قه سبب بولادر - خلاف لک
قیلمق نیتی بلان براو کا وعده قیلو بیکراک اشد هرامدر چونکه قصد ایالغان
سویلا شودر - وعده ننکی بورزاق بولسانک البته اید اشنکدن اذن صورامق
تیوش - ای اوغل - وعده کا وفا قیلمق آنک ضدی در که مدوح فعل در *

الطيرة

یعنی بر نرسه دن شوملانو بالاتفاق حرام در و اخلاق ذمیمه دندر شوملانق و یامانلوق قه
بورامق شرک بلان برابر (الطيرة شرک) دیدی پیغمبر علیه السلام - یعنی
فلان کش ننک ایو توبه سنده قورغون فیقراء فلان بولور دیکان کبک سورزلر

طبره آتلور - طبره‌ننک ضدی فالدر و این گوکا یورامقدر و توکل قیلمقدار که
مدوح فعل‌ردر *

رَبِّيْوَةٌ ﴿الزنا واللواثة﴾

زنا ولواطه دیکان نرسه مطلق هرامدر زنا حلal دیب آیتله براو کافر بولور -
زنا ولواطه کفردن آرگنه تو باش بر گناه کبیره در - زنا دیکان نرسه معلومدر -
اما لواطه دیب ایرلر ایرلر کا یابوشمقن آینور ار زنا فیبر لک کینورور و بوزننک
نورین کینارور دیمشلر چونکه (الزنا والغنا لا یجتمعان) بیک مشهور
سوزدر - آتنک ضدی عفة در و پرهیز لکدر او زین او زی هرامدان صاقلب
نفسین طیغان کشینی عفیف و پرهیز کار دیرلر *

﴿شرب الْحَمَر﴾

خمر ایچمک و خمر ایچوب ایسرمک هرامدر و مذموم فعلدر بارچه آدمی‌لر
فاسنده بر قباحت اش در اجتناب لازم‌در مسلمان‌لار‌غه اصلاً لایق اش توکل‌در
خمر جمیع قباحت اشلننک آناسی در - خمر مطلقاً هر بر ایسرنک‌جدر آراق
صرابال روم شامپانیه وغير‌لری هایج بر تفرقه‌سز هرامدر ای اوغل آلای بولای
دیب بعض آدم‌ننک توجیه‌اتلارینه قولاق صالحما - چونکه بو زمانه‌مزده آراق
و تمکن طرفندان محافظ‌لار بیک کو بدر *

﴿السرقة﴾

اوغری لق قطعاً هرام‌اش در و مذموم فعل در - دنیاده جزاً اوغری‌ننک قولین
کیسمک در قرآن بلان نابتدر مائده سوره‌ستنده - اوغری لق دیرلر براوننک
نرسه‌سین صور اماینچه یا شر و ب اخذ قیلمقدار *

﴿الجهل﴾

ای اوغل نادانلک دیکان نرسه بیک مذموم صفتدر - بلماک‌لکی واجب بولغان
نرسه‌نی بلماس سرلک هرامدر - نادانلک دوازد بر آورودر - نادانلک ایکن

تولودر برسی فقط نادانف و بلماش سزاکدر علاجمنی قابلدر بوکشی او قوشه
تعلیم آلسه و علم کا مداومت قیاسه عالم بولمغنى قابلدر - اما جهل مرکب دیرلر
بر تولو نادان لقدر که هیچ بر علاجمنی قابل توکلدر چونکه اول کشی ده ایکی
نادانلچ جیولادر برسی نادان بر نرسه بلماشی دخی اوزی ننک بلما کانین ده بلماشی در
بلما کانلکین علم کا صابادر او لکن نواعتندن اشد مذموم در بوکشی هیوان بلان
برابردر - نادانلچ ننک ضدی علم اکدر هدیح صفتدر - علم یخشنی صفت
ونادانلچ مذموم صفت ایکانینه دلیل شول یتار که بر چب جی نادان غه سن بلماشی سن
دیسانک دوشمان بولاسن بر نادان غه بارک الله یخشن علمنک بار دیسانک شاد
بولادر سنی دوست تو نادر *

السلسل

السلسل والعطالة يعني بالقاولق واش سرلک بیک مذموم صفتدر - پیغمبر عليه
السلام ده (نعمہ بالله من السُّلْسُلِ) درب استعاذہ قبلى - ای اوغل او زنکن
بالقاولقی واش سرلکنی کیتار ما کا اجنہاد قیل *

العجلة

آشوقم و صبر سراف ایتمک، نموم فعل در و شیطان هنری در - هر بر اش ننک
او لین آخرین اویلامای بجه ایسکا تو شکان ساعتی بلان توتونیف اخلاق ذمیمه دندر
آشوقم بر فعل ده گنه توکل بلکه آشوغوب سوپلاشمک - آشوغوب جواب بیرمک
آشوغوب سؤال فیلمه همه سی مذموم اش لدر کتاب برسین ده یار اتمايدر
ای اوغل هیچ بر اش ده آشوقماغای سن آشوقمغان یتماس بیورغان یتار عوام
سو زیدر که هقدر - آنکه ضدی صبر در هدیح صفتدر که صبر لاف شادلک ننک
آچه و چیدر - و قرآنکه نیچه برده صبر ننک مدھی حقنده آینار باردر *

النحویف

کچوکنرو و بو کونکنی اشنی ایرته کا فالدرو بیک مذموم اش در خصوصا آخرت
عملی خصوصنده اصلا تسویف یار امايدر - یعنی تو قتنا صونکغه راف قبیلو من -

ایرنه کا اشلرمن دیکان شیکللى سوزلر بلان اشنی گچچوکنرمک جایز توکادر
 (قد هاڭ المسووفون) خصوصا خېر اشىه نسويف يارمايدىر - ايمدى اى اوغل
 فارت لف كىلماس بورون ياشلەنكىنى غىنيمت بل - آورو تىماس بورون مەحنەنكىنى
 غىنيمت بل - فقيرلەك كىلماس بورون دولتىنکىنى غىنيمت بل - باشتكا بىر شغل
 توشماس بورون فراغت و قىننكىنى غىنيمت بل - موتىنگ ايرشماس بورون حىياننكىنى
 غىنيمت بل - بۇتسويف نىنڭ اىندىگۇ طرف مسارت و مبادرت آنالور مدوح
 صفتىر - يعنى اىندىگۇ اش کا آشوقىق *

﴿ الفظاظة ﴾

فظاظت و غلظة القلب دىرلر اى اوغل قاطى كونكىلى بولىق و شفقت سز بولىقدر
 و دخى قاطى سوزلى و باوز خلقلى بولىقدر - حرام و مذموم صفتلاردر - آنڭ
 خىرى يومشاقلاق قىلماق و مەربان و شققىلى و مەرھەنلى بولىقدر *

﴿ السفة ﴾

سفة آحمىلاق و ضعيف عقللى بولىق مذموم صفتىر - سفة و آحمىلاق آدمىدە آرتا
 تورغان و كىمى تورغان نرسەدر - بىر آحمىق آدمى آزراق رغايىه قىلغالاسانڭ
 و بىول قويغالاسانڭ آحمىلاقى آرتادىر خصوصا باي بالالارى و توره بالالارى
 و مدرس بالالارى كوبىراك شولاي بولادر - و آنڭ خىرى رشد آنالور مدوح
 صفتىر كە عقلننڭ قۆتنىدن و كمالىدىن عبارتىر *

﴿ الواقحة ﴾

واقحة - قلة الحبا و اوپاتىز لف معنايسىنە در مذموم صفتىر - پېغەمبەر عليه السلام
 آينىدى الله تعالى دن او بالنىز و حبا توتوتكىز دىدى - يا رسول الله بىن الله
 تعالى دن او بالامز دىدى يلر پېغەمبەر عليه السلام آينىدى يوق الله تعالى دن او باللو آلاى
 توکلدر مكر الله تعالى دن او باللو شول در باشتكىزنى اېچىتكىزنى و باش تىكراسىنده
 و اىچى تىكراسىنده بولغانلارنى صافلانكىز دىدى جميع اعضالارنىڭ بلان گىناه قىلمقنى

قویونکز دیمکدر - وفاهه ننک ضدی حیادر که هدوح صفتدر حبا ایمان اندر
ایمان اوچ ماحده در *

الجزع والفزع

یعنی ای وای دیمک صبر سراف ایتمک معناشینه - یعنی مهنت کا ومشتت کا
وهرست کا چد اما یئچه او غالانوب تو شمک شکایت قیلمق - او زینه ملایم بولماغان
اشنی جبرسنمک و ظلم کا حسابلامق مذموم صفتدر - ای اوغل هر اشدہ صبر
کبراک که کورکام صفتدر (الصبر مفتح الفرح) پیغمبر علیه السلام آیتدی
ایمان ننک یار طبیسی صبر و یار طبیسی شکردر دیلی *

کفران النعمة

یعنی نعمت کا انکار قیلمق - و نعمت قدر بن بلماسلک - واورون سز بر کا اسراف
قیلمق و فاید سز اورونغه تلف قیلمق - مذموم صفتدر اجتناب لازم در کفران
نعمت قیلو نعمت ننک زوالینه سبب در (فکر فت بانعم الله) فرآندہ محل
سوره سندہ در - موند این یامان صفتلار دان صافلان ای اوغل - آنک ضدی
شکردر هدوح صفتدر *

ریمو ب السخط

آچولانو معناشینه در یعنی دنیاده اش اوزی ننک مراد پیچه بولماغان غه آچولانمقد
و آچو ایتمک والله تعالی ننک قضاسینه و تقدیرینه آچولانمقد والله تعالی بولای
ایتدی اول مصالحت توکل ایدی دیمک کبک ذعل لر بیک مذموم صفتدر و دخی
الله تعالی ننک قضاسینه و حکمینه طارلانو - و دنیا اشنرنده و آخرت اشنرنده فایسی
مصالحت ایکانینه یقینا علمی بولمای توروب آچولانو و خفالانو هرامدر و مذموم
صفتدر خوف کفردر - و آنک ضدی رضادر و کونکلنی هوش تونودر والله تعالی ننک
قضاسینه و امرینه منقاد بولمقد - قضا غه رضا بولمک ایمان علامتی در *

التعليق

﴿ التعليق ﴾

يعنى بدننك ننک قوامی و ترکلکنک الله تعالى دن توکل مکر بر غیر نرسه دن
ایکانین ذکر قیلماقا لقنه ک در یعنی من آشاما سام ایچما سام بدن ننک قوامی ضعیف
بولور ایدی دیمک کبک - دخن ده من رزق کسیدن در اکر کسب اینما سام
رزق کیلاماس ایدی دیب کونکنکنی بر سبب کا با غلامقدر بومذموم صفتدر
حرامدر رزقی کسب دن کورمک کفردر - آنک ضدی توکل در و تقویضدر *

﴿ حب الفسقة ﴾

يعنى فاسق لارنی سومک و فاسقلار بلان جملسداش بولمق و ظالم لرکا میل قیلمق
حرامدر و مذموم صفتدر قرآنده (ولا ترکنوا الى الذین ظلموا) دیب منع
قیلنمشدر هود سوره سنه

﴿ البغض ﴾

یعنی بعض العلماء والصالحين - عالم لرنی واين گو کمسنه لرنی دوشمان کورمک
وآلارغه آچو اینمک یاوز خلفداردر و مذموم اش در - اشد مذموم فعلدر
انصاف قیلمق کبراك افندیلر *

﴿ التقلید ﴾

تقلید واقندا کشی کا ایارمک معنا سینه در - اعتقاده غیرکا تقلید قیلمق و ایارمک
مطلفا حرامدر - اما معاملات ده و عادات ده غیرکا تقلید قیلمق غایت مذموم
اش در - و دخن کیوم ده صالحوم ده غیر ادیان خلقینه تقلید قیلمق اهل اسلام
فاشنده مذمومدر *

﴿ الجرأة والافتراض ﴾

الله تعالى کا جراءت و افتراض قیلمق والله تعالى ننک عن ایندان ایمین بولمق والله
تعالی ننک آچو زدان ایمین بولمق بیک مذموم صفتلاردر صافلانق لازم در -

یعنی الله تعالیٰ کا جراہت قبیلہ دیکانہنگ الله تعالیٰ حقنہ هیچ تقدیر سز کونکل کا
کیلکان سوزلرنی آینمک و خطا سوزلرنی سویلاما کا باطر چیلک آینمک حرامدر
و مذموم صفت در - والله تعالیٰ کا افtra قبیلہ قبیلہ و مذموم ارکا افtra قبیلہ حرامدر
اما الله تعالیٰ کا ورسولینه افtra قبیلہ آحاد ناس قه افtra قبیلہ کبک توکلدر -
پیغمبر عليه السلام آیندی بر کمسنہ منکا افtra قبیلہ او زینه تموغنہ اورون
حاضر آسون دیدی مثلاً الله تعالیٰ حلال اینکاننی حرام دیسے یا کہ حرام اینکانین
حلال دیسے بو افترادر - یا کہ اصلین بلماں نزرووب پیغمبر آیندی دیب بر
حدیث روایت قبیلہ بو پیغمبر کا افترادر * -

﴿ الْبَأْسُ ﴾

بآس الله تعالیٰ ننک رحمتندن امید او زمک - الله تعالیٰ ننک مکرندن ایمین
بولاق شیکالی کفردر و مذموم اش در (ولا تیأسوا من روح الله) دیدی الله
تعالیٰ - اخلاق ذمیمه ننک او لوغس در آننک ضدی رجادر مددوح صفتدر -
رجا الله تعالیٰ ننک فضلین ایسکا توشوروب سو نمکدر *

﴿ الْخَزْنُ فِي أَمْرِ الدُّنْيَا ﴾

دنیا اوچون فایغورمک دنیا منفعنی ننک فوت بولوینه او کونمک و جمیع
مطلوب لارننک حصولین کوتوب نورمک نادانلقد اندر و حرامدر و مذموم در - س
دنیاننک اوتوی کبلوی برابر بولاق کیرا کدر فایغورو واوکنولر همه س
یوق نرسه در *

﴿ الْحَوْفُ فِي أَمْرِ الدُّنْيَا ﴾

دنیا اشلری اوچون قورقق کذلک اخلاق ذمیمه دندر و حرام اش در - خوف
خرن کا باشقہ در یعنی خزن دنیا فاید اسی ننک او توینه او کونمک اما خوف
کیلاچکدہ کی اشل اوچون قورقق مثلاً آلداغی کونن آور ماسام سرخاماسام ایدی
یا کہ بای ایکان بولماسام ایدی دیب قورقق شیکالی بولار توکلنی منافیدر -
یا کہ رزق ننک سبیلری تو قالماسه یارار ایدی دیب خوف آینمک *

﴿ المداهنة ﴾

مداهنه دین اشنده ضعیفلک در - براوده معصیت اشترنی و منهی اشترنی کور و بدہ منع قیلوره قدر ترک بار ایکان سکوت قیلسانلک مداهنه قیلدنک حرام اش قیلدنک حق اش ده سکوت قیلدنک صافاو شیطان بولدنک - بس دین اشنده مداهنه بیک مذموم صفتدر - دین ده صلابت کیراک در *

﴿ الطیش ﴾

بو بر خفته در که اعضالاردہ ظاهر بولور مجلس لردہ هر بر کبلکان کا کوز صالحوب تورو و هر کمندک سوزین ایشتورک طرشو هیج بر کیرا کماں اشترنی صور اشوب او نورو - آشوغوب سؤال قیلو و آشوغوب جواب بیرو کبک فعل لردر حرامدر و مذموم فعل لردر - و دخی چالماسین و کیومین تو زانوب صافالین صپرو ب یا که بر بر یرین فاشوب او نورو کبک دخی ده هیج کیرا کماں کا مجلس دن نوروب یورو کبک کیلوشمای تورغان فعل لر خفه دندر و آحمدقلقد اندر مجلسه وقار او زه بولمه کیراک *

﴿ الغش ﴾

صاتو ده آلو ده خیانت قیلمقدار - یعنی بر بر عیین بار نرسه فی صانقانه آیتماینچه صائمق حرامدر - بیک مذموم فعل در *

﴿ الفتنه ﴾

﴿ دلیتو شر ﴾

خلف بر اضطرابه واختلافه و محنت کا و بلا کا تو شورونی فتنه دیرلر و براو کا بلا صالحیک را که دین خصوصنده شکایت قیلمق فتنه در - پادشاهان باش تارتو یا که پادشاهان باش تارتوجه دلالت قیلو فتنه در - دخی ده امام نمازی او زون او قسه بوهم فتنه در - دخی خلف آنکلامای تورغان سوزنی سویلامک فتنه در یا که ضعیف قول بلان فتوی بیرمک فتنه در - یا که کتاب ننک مطالعه سینه تو شونما بانچه خطأ معنا بیرمک فتنه در - دخی آول جماعتینه سز تجوید بلمايسن تجويد سز

نماز جایز توکل دیب خلق فی نمازدان منع قیلو فتنه در بس و اعظم لر مفتی لر
اماکن خلق ننک احوالین بلوب سویلاسونلر (کلم الناس علی قدر هقولهم)
موننک کبک حرام اشلر بیک کوبیدر اوتوز وعظده فارا *

﴿المعاونة للظالم﴾

ظالم لر کا یاردم بیرمک و بولوشمک و گناه اش کا یاردم بیرمک حرامدر بیک مذموم
اش در (ولا تعالونوا علی الامم والعدوان) فرآنده کیله شدرا *

﴿المكر﴾

حیله و آلد او سبک فعل لر مکر دیب آتالور براوکا ضرر ای رشرنی قصد
قیام قدر حرام اش در *

﴿العناد﴾

عناد و مکابرہ حق اش کا فارشو معناستنده یعنی حق ایکانین بله توروب انکار
قیلمق فی عناد و مکابرہ دیر لر نتاكه ابو جهل پیغمبر ننک نبوّتین بلدى بله توروب
انکار قیلدی که مذموم صفتدر - حقنی قبول ایتمک هدوح صفتدر *

﴿الشره﴾

ای اوغل شره دیر لر حریص بولمق معناستنده در *

﴿الاصرار على المعاصي﴾

گناه اش لر کا ومنی اشلر کا مصر بولمق و دایم چیلقدیلمق یاوز صفتدر مذموم
فعل در و حرام اش در یعنی متصل گناه اشلامک کون تون گناه اش آرتندان بیرمک
غايت ضرر لی و مهلك نرسه در کچکنه گنه گناهه کوب قیلو بلان گناه کبیره کا
آیلنده در که هیچ کم موندان صافلانغان کشی یوق - انانه و توبه بلان گناه کبیره
صغریه کا آیلنده در تفصیلی اوتوز و حظده در *

﴿ عقوق الوالدين ﴾

يعنى آنا آنانى رنجوتىك كيراك قول بلان كيراك سوز بلان بولسون اشد
حرامدر غايت مذمم فعلدر هر بر دينده - الله تعالى ننک رضالغى آنا آنانىك
رضالغى در - آنا آنانى رنجوتىكوجى كش او جماحهه كرماس هر بر تناه ننک جزايس
الله تعالى تلاكان و قتفه چاقلى كچو كنرول الله تعالى نلاسه دنياده نلاسه آخرتىه
جزاسين بيره در اما آنا آنانى رنجوتىكوجى كا دنياده و قند آنكاچزا بيرمای قالمايدر -
آنا آناغه ايذ كولك قيلمك و آنا آنانى رعايه قيلمك غايت ايذ كرو اش در
ومدوح فعل در *

﴿ السخرية ﴾

براؤدن مسخره قيلمك - وبراؤنى حقارت قيلمك وتخمير ايمك - وبراؤدن
كولمك كيراك آرتىنده كيراك آلدنده غايت حرام اشد و مذمم فعلدر كشى دن
مسخره قيلو و مسفل ايتوا كاها قول بلان ياكه فعل بلان ياكه آندان حكايit
قيلو بلان ياكه اشارت قيلو بلان بولادر بارچهسى ده حرامدر صاقلانمىق لازم در
اى اوغل *

﴿ اللعن ﴾

كشى كا ياكه غير فرسه كا و حيوان غه لعنت قيلو حرام اشد و اخلاق ذميمه ننک
اولوغسى در - پيغمبر عليه السلام آيندى براو بر نرسه كا لعنت قيلسە لعنت
كوكى كا آشار كوك ايشكى باغلانور آندان بركا اينار آنده يرايشكى باغلانور
آندان اوتكەھه صونتىغە يو كور لعنت قيلمش كشى كا بارورا كر لعنت كا اهل
بولسە آنده فالور اكر اهل بولسا سە لعنت قيلفوچى ننک او زينه قايتور خصوصا
(لعن المؤمن كقتل) *

﴿ سب المؤمن ﴾

قباحت سوزلر بلان بر مسلماننى سوكمك و مؤمن مسلماننى تل بلان رنجوتىك

حرامدر و مذموم در پیغمبر علیه السلام آیندی (سباب المؤمن فسوق و قناله کفر)

الفحش

یعنی قباحت و بخس لفظalar سویلامک - یعنی صراحة قباحت لفظalar بلان قباحت اش هنده مثلا خاتون لار بلان مواقعه لفظalar بین و قضا حاجت لفظalar بین وايرلننك و خاتونلار ننك يашر بین اعضالاريں صراحة آيتوب سویلامک اشد قباحت و مکروه اش در - پیغمبر علیه السلام آیندی (الجنة حرام على كل فاحش) *

النباحة

نباحة و نوعه ديرلر میت فی او زان تقاج میت ننك این گولکار بین وايد گو فعل ار بین آینوب تاقما قلاب یغلامق در حرامدر دین ایاسینه لايق اش توکلدر - دینمزدہ بولماغان فعل در اجتناب لازم در *

المراء

مراً ديرلر اخلاق ذمیمه دندر و حرام اش در ای او غل - مراً شولدر که براوننك سور زينه خلافین اظهار قيلوب سن فلان ديب آيته سن اول سوز آلای توکل له باصا - ياكه سن فلان ديب معنا بيرکان سن آننك معناسی آلای توکل له باصا ديب طعنه قيلامق ويوزينه او رمق حرام در - ياكه بو آينکان سور زنك دورست ده لكن سننك مرادنك باشه نرسه ديب طعنه قيلامق حرام در *

المجال

دين توغر و سند و مذهب خصوصنده کشی بلان مجادله قيلوشة ق والزام طريقی بلان مناظره قيلوشة اکرده خصم او بالتو قصدی بلان واوزی ننك فضيلتین اظهار قيلو قصدی بلان بولسه حرامدر بلکه کفرد اما حق لقنى اظهار قيلو قصدی بلان بولسه مجادله و مناظره جاي زدر (ولكن اين هو) *

الخصومة

الخصوصية

خصوصة کذلک مجادله قبیلندن چرامدر - یعنی خصمی آستنده فالدرو قصدی
بلان و آنکا غلبه قبیلو قصدی بلان سوزکورا شرمک و سوززده نزا غالاشمک و اوسنون
چهمق قصدی بلان چرامدر *

افشاء السر

کبراك غير کشى ننك سرين کيراك او زى ننك سرين فاش اينتمك خيانندر
و چرامدر خصوصا خاتون لار ايرلارى ننك سران بن فاش اينتولرى و کشى کا
سوپلاولرى اشد چرامدر وايرينه خيانندر - و افشاء سرده کوب بوزوق اشلر
ظهور ايندار یعنى او بکالاشو و دوشمانلىق و سوز بور توجيلك و فتنهنى او يغاتو چيلق
کبك اشلر پيدا بولادر غير کشى ننك سرين فاش اينو ييکراڭ قباخت چرامدر -
عيوب اورفو و ستر قبیلو مددوح اش در *

الموضع في الباطل

يعنى معصية وثناء اشلرن حکایت قبیلوب سوپلامك وباطل اش کا چومق مثلًا
زن مجلسنده و خمر مجلسنده بولغان اشلرن و فاحشه لرن سوپلامك فلان فاحشه ده
بولدم فلان مرتبه فلان ايندم فلان قدر خمر اچد كديب چبچي لفظلار بلان
حکایت قبیلوب سوپلامك چرام اشدر و مدموم فعلدر چونکه او زى ننك گناهين
و معصيتيين اظهار قبیلمقدار البتة اظهار معصية ايکچى بر معصيت در موند اين
قباحت فعل لردن اجتناب قبیلمق لازم در اى اوغل *

النفاق الفولي

يعنى سوززده منافقلىق قبیلمق و براوكا رعایه قبیلوب آننك بالغان سوز زينه اشانغان
قبیلوب تورمق - و آنکا محبت اظهار قبیلو اوچون آننك باطل سوز زينه قولاق
صالوب بلى بلى ديب تورمقنى نفاق قولي ديرلر چرام اش در *

حسب الرياست

يعنى بربده رئيس بولمقنى وباش بولمقنى ومنصب اياس بولمقنى سومك اشد حرام اش در - چونكه آننك مقصودي رئيس ومنصب اياس بولفاند ان صونك حرام بولفان مشتهيانلارغه توسل قيلمقدر ونفس مراديته ايرشمکدر - بو برب مرض قلبیدر *

اتباع الموى

يعنى نفس آرزوسينه ايارمهك همان ننسى تلاكان اشنى گنه قيلمقو منهوم صفتدر -
وعلاجيني قابل بولماagan بر رض قلبي در اشد حرامدر الله تعالى موندان منع
قيلدي (فلا تتبع الهوى فيضلوك عن سبيل الله) ديدى - ص سوره سنده در
پیغمبر عليه السلام آیندی سرده بيك يامان ايکى تورلو اش بار برس اتباع
هوا ينه برس طول املنکر ديدى - چونكه اتباع هوا حلقه دان دوندرر وطول
امل دنياني سودرر - نفس دیکان نرسه هننك طبیعتي باوزلقي بيك ميل قيلغو چيدر -
همان نفس آرزوسينه اياركان کشی هلاک بولادر چونكه دایما نفس آرزوسينه
ايارمهك حیوان صفت در بوصفت خطر نرسه لر کامضي در واوزلقي غهه تارنقو چيدر -
وبوصفت ننك اياسی بر حسبس ودن آدمدر بلکه شهوت دونکغوزى در - اي
اوغل موننك ضدى بلان صفنلانا كوركه آنكا مجاهدة النفس ديرلر نفسنك
بلان تارتوشماقفر *

طول الامل

طول امل ديرلر اي اوغل او زاف عمر اينوب دنياده فلان اشراف قيلور من
دېب آلداغي كيلما كان اشراف فرض قيموب بورمکدر - طاعت و عبادتن
كېچو كدرمکدر - توقتا آزراف دۇر سورايم صوتىكىندا نوبه قيلور من دېب توبه ف
كېچو كدرمکدر - كونكلى قارالوب اولومنى ايس كا توشور ماش سزلىكدر بوتون
عمر يوب اهتىاج غه توشار من دېب قورقوب متصل جمع مال بلان شغل لئىمکدر

بس بواسلر حرامدر و مذموم اش در چونکه آجل ننک و قنی معلوم توکلدر الله
بو کون اوله الله ابرئه کا اوله *

﴿ اليمين الفموس ﴾

يمين غموس بالغان غه آنط ايتمک در قصد ا ياكه آقه آلوب ياكه براوني رعایه
قباب - حرام در و اخلاق ذميمه ننک ده اشنسي در - چونکه بو بر گناه در که اصلا
کفارى يوقدر - خصوصا مال دعوا سنده بالغان آنط ايتمک بيك ياورز اش در
بو سبیلی الله تعالى آنکا جهنم واجب ايثار *

﴿ اخافه المؤمن ﴾

دایره

هایج بر عیب سز و گناه سز بر مسلمانی فور قوتیق و آننک نلاما کان اشینه کو چلامک
قویی بلان و نلی بلان اذا قیلو و رنجتو شبکلی عرام اش در پغمبر عليه السلام
ایتدی بر او بر مؤمن کمسنه فی فور قوتیه اول کشی قیامت فور قولارندان ایمین
توکلدر دیدی - موننک ضدی بلان صفت لانا کور ای اوغل پغمبر عليه السلام
ایتدی (افضل اعمال امنی ادخال السرور ف قلب المؤمن) *

﴿ قطع کلام الغیر ﴾

بر کشی سویلاشکانده آننک سور زین قطع قیلمق و کیسمک و آننک سور زین بتمامس
بورون سور باشلاب آنی توقناتیق - ياكه او زی ننک سور زین قطع قیلمق
یعنی بر سور زین سویلاشه باشلاب آنی توقناتیوب ایکچی بر سور کا کرشمک ياكه
درس بیرکانده درسنی توقناتیوب دنیا سور زین آینمک - ياكه بر مدرس درس
بیرکانده ياكه برو اعظ و عظ آینکانده مدرس ننک درسین و وعظین توقناتیوب بر
سور آینمک - اوشبولار بارچه سد ده سوء آدب در و آحمدقاق در و عجله در بيك
مذموم اش در - اولى بودر که ای اوغل کشی سوریلاس بتور گوچه تیک طنکلاب
تور اول کشی توقناغاج سور زنکنی آیت *

﴿ رد الناب ﴾

متبع ننک سوزین رد قبامق - مثلاً رعیت خلفی پادشاه ننک سوزین رد قبامق و قبول اینمامک - بالا آنا آنانک سوزین رد قبامق و قبول اینمامس سرلک شاکرد اوستاد ننک سوزین رد قبامق و قبول اینمامک دخی برخانون ایری ننک سوزین رد قبامق و قبول اینمامک یا که بر نادان بر عالم ننک سوزین رد قبامق بیک قباحت اش در اول کشی لرکا تعزیر لازمر *

﴿ الدلاله على الشر ﴾

براؤکا یاوزلگه یول کورسانو دلاله قبلو و دخن معصیت و گناه اشلر کا بارغوجن کشی کا آنا فلان یردہ میخانه آنا فلان یردہ تورا فاحشه لر دیکان کبک سورلر بلان فاسق قه کورسانمک جایز توکلدر آننک اوچون بومعصیت کا یاردم اینولر حرامدر - و کنلک باطل اش آرتندان یورگوچن کشی کا ضعیف مسئله لر او گرانمک - و دعوا ده حبله سوزار او گرانمک حرامدر اجتناب لازمر (ولاعونوا هلى الاتم) قرآنده مذکور در *

﴿ الشفاعة السیئة ﴾

شریعت کا مخالف اشلرده شفاعت قبامق شفاعت سیئة دیب آنالادر بیک حرام اش و مذموم فعل در (و من یشفع شفاعة سیئة یکن له کفل منها) قرآنده در - و دخن امامت کا اهل بولماغان کشیبئی آندان مستحقرا ک کشی بارنده شفاعت قبیلوب امامت لک کا طبق مذموم اش در طریقہ محمد ره دن فاراب فارا *

﴿ الامر بالمنکر ﴾

یعنی منکر و منهی اش کا امر قبامق و معروف اشلردن نهی قبامق حرامدر و منافقان صفتی در واشناداق ظلم بلان امر قبلو و ظالملر کا اعانت قبلو حرامدر *

﴿ غلظة الكلام ﴾

فاطی سوزلی بولو چیلک کش کافارشو آینتو چیلک هرامدر وصفه مذمومه در خصوصا
ملا ناس ده سن بولای اینته آلای اینته فلان اشلا کان سن دیکان شیکللى
سورلر بلان خلق آلدند براونی او بالنمقدار اما اورزینه کوره فاطی سورلر بلان
نهدید قبیلمق جایزدر طریقه محمدیه دن فرارسن - اما ای اوغل موننک ضدی
بلان صفتلائمه بخش اشد رکه حوش سوزلی آچق یوزلی بول (اطعام
الطعم - افساء السلام - وحسن الكلام موجب للجهة وقال النبي عليه السلام
تبسمك وجه أخيك صدقه) *

﴿ السؤال والتفتيش ﴾

يعنى آدم لرننک عیین صورا شوب و تیکشوروب تورمق مثلا فلان کش نی اشده
قا یا باردي نیشلادی آنکار کم کیلدى دیکان کبک سورلر بلان صورا شوب
تیکشوروب تورمق هرامدرو مذموم صفتدر الله تعالی منع قبیلغان اشر (ولاجسسوا)

﴿ اذی المؤمن ﴾

فوی بلان یا که نلی بلان مؤمن فی رنجوتیک هرام در پیغمبر عليه السلام آیندی
براؤ بر مؤمن فی رنجوتیه گویا که منی رنجوتی اکر منی رنجوتیه جهند
اورزینه اورون حاضر لاسین دیدی - دورت اش سبیل احتمالدرکه کش دینسز
قالور یعنی بش نمازی تخفیف کا صایو خمر ایچو آنا آناسین رنجتو - ایرته
بلان تورغاج ای اوغل سنکا نیجه توولو اش فرض بولور - پیغمبر عليه السلام
آیندی ایرته تورغاج سنکا ایکی اش فرض بولور - اوّل سن اورزک بلان که
جمیع طاعات و عبادت فی ادا قیلورگه قدرتندن کیلامای ایکان لکن جمیع
معصینلر فیلیاسه سنک قولنکدان کیله در بس اوشبی کون اصلا معصیت
قبیلماس قه نیت ایت - دفعه جمیع آدمی لرکا این گولک قیلورگه قدرتندن
کیلامای ایکان لکن براوفی ده رنجوتیک دن کیله در بس اوشبی کون

هیچ بر مسلمانی رنجوت نماید کا نیت ایت - کور دنک مو ای اوغل هر کون سنکا
ایکی اش فرض در شوارنی ادا قیلا بسانک سن مسلمان سن *

﴿ الا من من عذاب الله ﴾

الله تعالی ننک مکرندن وعدا بندان ایمین بولمک حرامدر بلکه کفردر نناکه الله
تعالی ننک رحمتندن امید سز بولمک حرامدر و کفردر *

﴿ النذل والنماق ﴾

نذلل دیب آینور لر ای اوغل علم ده و درجه ده و مالدہ او زنکن تو بانکی لر
آل دنده او زنکنی کچکنہ و تو بان کور سازمک و آلار آل دنده تواضع ای قبله مک حرامدر
و مذموم صفتدر واوزنکا نقدر اولوغ و کچیک آل دنده او زنک ننک در جه تکنی
بلمک تیوش در - و کذاک چاقر لاما بیچه کشی ایونینه فوناق قه و ضیافت کا بارمغ
نذلل در و دخی قاضی لارگه و توره لر کافاتوشیق و بور و شمک نذلل در - و منکبر لر ق
وابیلارنی کور کاج بو گولمک و صغولمک و بیا که آیاف او ره تور مغ نذلل در و ظالم لر کا
آیاف او ره تور مغ نذلل در - اما علم بابنده و علم استامکده تملق قیلمق
و بیالونمغ و اینالملک جایز در *

﴿ الظلم ﴾

ظلم وجبر دیر لر عدالت سر لک معناستنده در کبر اک مالدہ و کبر اک معامله ده
بولسون ظلم وجبر اینمک حرامدر و مذموم در - ضدی عدالت در یخشنی صفتدر
ای اوغل عدل بول *

﴿ التکفون ﴾

تکفون - کور می کا بارمغ و کور می سوزی بلان عمل قیلمق حرام اشدربلکه
کفردر آنک او چون کاهن کا و کور می کا اشانمغ کفردر (من ای کاهنا و صدقه
بما یقوله فقد کفر) دیدی پیغمبر علیه السلام - ایمدی ای اوغل اخلاق ذمیمه ف
من سنکا قصه ای بلان بر ام بر ام آیتوب چقدم - سن کن لک او شبو کتابدہ ذکر قیلئمش

اخلاق ذمیمه‌تی برام برام مطالعه قیلوب مضمونی بلان عمل قیاسانک سنی ده
 مسلمان دیب آینور کا بارار - اما مذکور اخلاق سیئه‌ننک تقابلنده ینه اخلاق
 حسنہ دخنی باردرکه سن آلالرن ده ایشت (الایمان الاجمالی) یعنی ایمان‌ننک
 فصقه‌غنه‌سی نیدرکم الله تعالی امر ایندی قبول قیلدم ون ترسه‌دن که هنی
 قیلدی آندان طبولدم دیمک (الاعتقاد) یعنی اهل السنة والجماعه اعقادی
 (الاخلاص) یعنی کونکل‌ننک دورست بولماق و ریادان خالی بولماقی (الاحسان)
 این‌گولک قیلمق (التواضع) آچاقلق و تو باچیلک قیلمق (البصحة) هر بر
 مؤمن کا این‌گولک اسنامک (الغيرة) دین بابنده غیرت و حمیت اینمک
 (الغبطة) یعنی دین بابنده و آخرت عملنده سلف صالحین کیک بولمه‌قنى قصد
 اینمک (السخاء) جومارلاق اینمک (المروة) مروت و احسان اینمک (الفتوة)
 یکلتک اینمک (الحكمة) حکمه عملیه‌در (الشکر) الله تعالی‌ننک شکرین
 ادا قیلمق (الرضا) الله تعالی‌ننک فضاسینه راضی بولمق (الصبر) بلاو قضااغه
 صبر اینمک (الحروف) الله تعالی دن فورمق (الرجاء) الله تعالی‌ننک رحمتندن
 امید اینمک (التوکل) هر اشدہ الله تعالی کا توکل قیلمق (المجاہدة) نفس
 بلان صوغوشمق (ذکر الموت) او لومنی کوب ایس کا توشورمک (التفویض)
 هر اشنی الله تعالی کا تابشرمق (الشجاعة) بهادراف و فورفیاس سزلق (الحلم)
 یوهشاق کونکلی بولمق (الامانة) ایمین بولمق یعنی امانت دار بولمق (وفاء
 (العهد) عهد کا وفا قیلمق و وعده‌ده تورمق (حسنظن) این‌گوگمان‌ده بولمق
 (الزهد) زهد لک پیرهیزکار لک (القناعة) قناعنلی بولمق (السعی) اجتهاد
 قیامق (المبادرة) این‌گو اش کا آشو مق (الشفقة) شفقتلی و مرحمتی بولمق
 (الحياء) او باتلی و حبائی بولمق (الصلابة) دین ده قاطی بولمق (الصغار)
 آفرونلک و آشو مقامق (الذکاء) زیراک بولمق (العفة) پیرهیزکار بولمق
 و زنادان پاک بولمق (الاستقامة) دین ده محکم بولمق (الادب) آدبی بولمق
 (الفراست) فراسنلی بولمق (النقد) فکرلی بولمق (الصدق) سورزده
 توغری بولمق (کظم الغیط) آچو یوتمق (الغفو) غفو قیلمق و کشی‌ننک
 عیین کیچیمک (التوبه) تو به قیلمق (الخشوع) یعنی عبادت‌ده او زنکنی او نونه‌ق
 موند ان باشقة دخن اخلاق حسنہ کوبدر طریقه میمیزی دن فاراسانک تابارسن -

ايمى اى اوغل فروض معتقد ان دخى ايشت كه نى نرسەلدر اما اكرده
 اوشبو فروض معتقد ات رسالە سندن بىر بىالاڭە سېق بىرسانىڭ مىلا الله تعالى كا
 ايمان كىتىورمك فرض يعنى لا الله الا الله دىمك فرض دىب آينكان جملەف
 بىر كاچ الله تعالى كا ايمان كىتىورمك فرض دىب اعتقاد قىلدىم وافرار قىلدىم
 دىب آيندر تاكە بالا اقرار قىلوب اعتقاد قىلسون - حكايت طرىتىچەغىنە
 او قوماسون چونكە كوب خلفهلىر اول الله تعالى كا ايمان كىتىورمك -
 اىكىنچى فرشەلركا ايمان كىتىورمك دىب او قوتالار بو ايمان توكلدر
 بلکە ايمان كىتىورمك دىب بارى حكايت قىلودر عوام
 بالاس لە اقل سىنىڭ آللەنگىدە اقرار قىلوب
 قالسون - عمر نىدە بىر مرتبە
 اقرار قىلەف فرض ايدى تاكە
 فرض دان قۇتولسون ☺

اوكىزى اوچىدە كەھىئى

اىچىم
بىر كاچ الله تعالى كا ايمان كىتىورمك دىب

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

فروض معتقدات يعني اعتقادی فرض بولغان نرسه لرنی یوز ایللى دن زیاده حساب قیامشلار درکه بالا لارغه بلدرمکی لازم بولغانلار بن موئندہ یازارمز (الاول الله تعالی کا ایمان کیتورمک فرض يعني لا اله الا الله دیمک فرض (ایکنچی دخی کیمود ما ینچے کامل آینتمک فرض يعني لا اله الا الله دیب ده محمد رسول الله کی آیتماسه ایمان کامل بولماس - عمرنده بر مرتبه لا اله الا الله محمد رسول الله دیب آینتمک فرض دیب اعتقاد قیلمق - ایمان آیت دیب امر قیلغاندہ ھیج توقف سز آینتمک فرض - تلنن و کونکلندن او شمو کلامه لرنی آینکان کش مؤمن بولا دیب اعتقاد قیلمق فرض - دخی بر الله دان غیر الله لر یوق دیب شکسر باملک فرض - الله تعالی ننک بر لکینه و بار لفینه باسیدن مقدم اقرار قیلمق فرض دیب اعتقاد قیلمق فرض يعني براوننک موینینه ایمان کیتور دیب قلچ قویغاندان صوننک جاننک ان امید او زکاج باکه اولوم حالتندہ اقرار اقرار بولماس دیب بلیک فرض - کونکل ننک تل کا موافق بولمقی فرض يعني الله تعالی بر وبار دیب نلی بلان اقرار قیلوب کونکلی بلان اشامق فرض - و دخی نلی و کونکلی وباشقه اعضا لاری عقللی بولوب تورغان مدتندہ واولکرچھ مونکار مناف بولغان نرسه لردن خالی بولمق فرض - دخی الله تعالی ننک اولی یوق دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالی ننک آخری یوق دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی گناه لارنی بار لفاغوچی دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی عدلدر ھیج ڪم کا ظلمق قیلمابدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - گناه لارنی بار لفاسه ده الله تعالی ننک فضلی بار بار لفاماسه ده عدلی بار دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی ھیج ڪمنی تو غلرمادی دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالی ھیج کمدن تو غلرمادی دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی ننک نینکداش یوق دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالی ننک اسمی شریغی ذکر قیلو نغاندہ کبراک او زی ذکر قیلسون کبراک ایشتسون الله تعالی نی تعظیم کا دلالت قیلا تورغان لفظ لار بلان جواب بیرمک فرض مثلا تعالی - تبارک و تعالی - جل جلاله دیكان لفظ لارنی آینتمک فرض - الله تعالی نی اوچ و مدة بلان برا لامک

فرض دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالى واجب الوجود لکه بردر و بارگی اوزی ننک ذاتند اندر دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالى عالمنی بوقدان یارانقوچی بولمقلقه بردر آنداز غیری یارانقوچی بوقدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالى معبد بولمقلقه بردر آنداز غیری معبد برحق بوقدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالى ننک سلبیه صفتلاری باردر والله تعالى ننک ذات شریفی جمیع نقصان صفتلار دان منزه دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالى ننک صفات ثبوته‌ی هی باردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - و بارچه‌سی قدیما ردر دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالى ننک صفاتی ذاتینه عین توکل وغیر توکل دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالى ننک بلامک لک صفتی باردر الله تعالى دن هیچ آیرولماس یعنی الله تعالى ننک بلامک لکی هیچ اوزکار ماس و بلما کان وقتن بولماس دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالى ننک بلاما لکی بزننک بلاما کلکمک کا اصلا او خشاماس دیب بلامک فرض - الله تعالى هر بر دنیاده موجود بولغان نرسه‌نی معده دن بولغان نرسه‌نی ممکن بولغان نرسه‌نی و ممتنع بولغان نرسه‌نی بلا در الله تعالى ننک بلاما کلکمک دن هیچ نرسه خارج توکلدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - غیب علمی الله تعالى کا مخصوص دیب بلامک فرض - بحوم ننک اصلا اثری بوق دیب بلامک فرض - بنده‌لارینه پیغمبرلر بیمارک الله تعالى کا واجب اش توکل ایدی دیب بلامک فرض - والله تعالى هر بر ممکن بولغان نرسه کا قادر و کوچی بتکوچیدر دیب بلامک فرض - والله تعالى اوزی ننک اشند و قدرتند واسطه کا محتاج توکلدر قیلماگه تلاکان نرسه‌سنده هیچ عاجز بولماس دیب اعتقاد قیلمق فرض - و کامل صفتی در دیب بلامک فرض - والله تعالى ننک قدرنی و کوچی بتکا کلکی بزننک قدرتمنک کا بزننک کوچمک کا او خشاماس دیب اعتقاد قیلمق فرض - الله تعالى تریکدرا ترکلکی بزننک کبک تن بلان قان بلان جان بلان توکلدر دیب بلامک فرض - والله تعالى تلا گوچیدر تلامک لکی بزننک تلاما کمن کبک توکلدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - والله تعالى ایشکوچیدر واشتمک لکی بزننک کبک فولاچ بلان توکلدر دیب بلامک فرض - الله تعالى کور گوچیدر کور ما کلکی بزننک کور ما کمن کا او خشاماس دیب بلامک فرض - والله تعالى سویلاشکوچیدر سویلاشما کی بزننک کبک نل بلان

حرف بلان آواز بلان توکلدر دیب بلمنک فرض - الله تعالی هر برج ^۱ نرسه کا
 رزق بیرگوچیدر دیب بلمنک فرض - بارانمک الله تعالی دن کسب اینمک
 بنده دن دیب بلمنک فرض - بنده کسب قیلسه اوزی ننک رضالغی بولماغان
 نرسه نه ده خلق اینه دیب بلمنک فرض - الله تعالی ننک فعال عرضلار دان بر
 عرض بلان معلل توکلدر دیب بلمنک فرض - بنده ارکا شریعتن پیغمبر
 عليه السلام الله تعالی طرفندان کیتوردی دیب بلوب راستنقه توتمق فرض -
 والله تعالی اوزی ننک بنده لرینه دین و شریعت او گرانمک اوچون پیغمبرلر بیاردی
 دیب اعتقاد قیلمق فرض - وبعض پیغمبرلر بنه کتاب ایندردی وحی بیاردی
 دیب اعتقاد قیلمق فرض - مؤمن بنده لر او جماده الله تعالی ف کیفیت سر
 کورولر دیب بلمنک فرض - والله تعالی ف کورما کمز زیدنی بکرن و آطاف
 وغیرلر فی کورما کمز قبیلندن توکلدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - کعبه مکرمه
 قبله مزد دیب اعتقاد قیلمق فرض - بیت المقدس قبله ایدی دیب بلمنک
 فرض گرچه منسوح بولسه ده (براو او صاف مذکوره بلان الله تعالی ف بلماشه
 ایمان صحیع توکلدر دیمشرلر) الله تعالی حلال اینکان نرسه ن حلال دیب
 اعتقاد قیامق فرض - والله تعالی حرام اینکان نرسه ن حرام دیب اعتقاد قیلمق
 فرض - الله تعالی کوکن کتابلار ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض -
 زبور فی داود عليه السلام غه ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض - ذوار ایت فه
 موسی عليه السلام غه ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض - انجیلی عیسی
 عليه السلام غه ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض - قرآن فی محمد عليه السلام غه
 ایندردی دیب اعتقاد قیلمق فرض - قرآن حکمینه ایارمک لازم دیب اعتقاد
 قیامق فرض - قرآن اینکاج اول اینکان کتابلار ننک حکمی منسوح بولاندی دیب
 اعتقاد قیلمق فرض - قرآن ننک حکمی قیامت کاچه هیچ او زکار ماس دیب اعتقاد
 قیلمق فرض - و قرآن الله تعالی دن ایندی مصحف لردہ یاز لمشدر دیب اعتقاد
 قیلمق فرض - قرآن تللر ده او قولادر کونکل لر کا حفظ قیلو نادر دیب اعتقاد
 قیلمق فرض - ایمان شزر لار گه هر قایوسینه وبغض گناهی مؤمن ارکا قبر عذابی
 بولاچقدر دیب اعتقاد قیامق فرض - والله تعالی ننک فرشته لری جسم نورانی
 و هر صورت کا کروکا قابل لرد دیب اعتقاد قیلمق فرض - فرشته لر گناه دان

معصوم لدر در دیب اعتقاد قیلاق فرض - و فرشته‌لر الله تعالیٰ ننک بار اتفان
 فل لاری در ایرالک خانو ناق بلان منصف بولما سلار دیب اعتقاد قیلاق فرض -
 الله تعالیٰ ننک ببار او مش پیغمبر لر بنه اینا ناق و تصدیق قیلاق فرض - پیغمبر لرننک
 اوّلی آدم عليه السلام آخری محمد عليه السلام دیب اعتقاد قیلاق فرض -
 قرآنده مذکور یکڑی سکن پیغمبر کا برام برام ایمان کیتورمک فرض - آدم
 عليه السلام پیغمبر ایدی و بارچه امت آدم ذریانند اندر دیب بلمک فرض -
 شیث عليه السلام پیغمبر در دیب اعتقاد قیلاق فرض - ادريس عليه السلام
 پیغمبر در دیب اعتقاد قیلاق فرض - نوح عليه السلام پیغمبر در دیب ایمان کیتورمک
 فرض - هود عليه السلام پیغمبر در دیب بلمک فرض - لوط عليه السلام
 پیغمبر در دیب اعتقاد قیلاق فرض - صالح عليه السلام پیغمبر در دیب ایمان
 کیتورمک فرض - ابراهیم عليه السلام پیغمبر ایدی دیب بلمک فرض -
 اسماعیل عليه السلام پیغمبر دیب بلمک فرض - اسحاق عليه السلام پیغمبر
 دیب اعتقاد قیلاق فرض - یعقوب عليه السلام غه ایمان کیتورمک فرض -
 یوسف عليه السلام پیغمبر در دیب بلمک فرض - ایوب عليه السلام پیغمبر
 دیب بلمک فرض - موسی عليه السلام پیغمبر در دیب بلمک فرض - شعیب
 عليه السلام غه ایمان کیتورمک فرض - یوشع عليه السلام پیغمبر در دیب بلمک
 فرض - هارون عليه السلام پیغمبر ایدی دیب بلمک فرض - داود عليه السلام
 پیغمبر در دیب اعتقاد قیلاق فرض - سلیمان عليه السلام غه ایمان کیتورمک فرض -
 الباس عليه السلام پیغمبر ایدی دیب بلمک فرض - یونس عليه السلام
 پیغمبر در دیب بلمک فرض - الیسع عليه السلام غه ایمان کیتورمک فرض
 قرآنده ذو الکفل آنالغان پیغمبر او شبدور - زکریا عليه السلام پیغمبر در دیب
 بلمک فرض - یحییٰ عليه السلام پیغمبر در دیب بلمک فرض - عیسیٰ عليه
 السلام پیغمبر در دیب بلمک فرض - محمد عليه السلام رسول و پیغمبر در دیب
 اعتقاد قیلاق فرض - عزیز لقمان ذو القرنین علیهم السلام حقنده اختلاف
 باردر اکر پیغمبر ایدی لر دیکان سوز حق بوشه آلارفی هم پیغمبر در دیب
 اعتقاد قیلاق فرض در - پیغمبر لر مقرب فرشته‌لردن افضل در دیب بلمک
 فرض - پیغمبر لر پیغمبر بولفاج ده و هم پیغمبر لک کیلماس دن مقلم دده هنچ بر

گناه قیلما دیلار دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبر لرننک آخر غیبی بولغوجی
 محمد علیه السلام بارچه پیغمبر اردن افضلدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبر
 علیه السلام ننک نسبین عدنان غچه بلمک فرض دیب اعتقاد قیلمق فرض -
 محمد علیه السلام جمیع عیباردن و کمیچیاکلاردن پاکدر دیب بلمک فرض -
 عمرنله بر مرتبه - و دخی پیغمبر علیه السلام جمیع نقصاندن پاک دیب آیت دیب
 امر قیلغانن علی الفور آینمک فرض - پیغمبر علیه السلام ننک جمیع نقصاندن پاک
 بولمکلغا پیغمبر لکینه دلیلر دیب بلمک فرض - بو سوزده تای بلان کونکلی موافق
 بولمک فرض - نلی بلان آینوب ده کونکلی بلان اشانماسه ایمان بولماس - باس
 حالتندن مقدم اقراری فرض - اوله باشلا غاج باکه بو سوزن آیتماسانک موینونکنی
 چابوب او راهن دیکاچ گنه اقرار قیلمق ایمان توکلدر - پیغمبر علیه السلام آدمبلر ننک
 اید گورا کیدر دیب اعتقاد قیلمق فرض - اصاله مبعوث بولدی دیمک فرض - والله
 تعالی طرفندان فرشته واسطه سی بلان وحی بلان پیغمبر مبعوث بولدی دیب بلمک
 فرض - پیغمبر علیه السلام دان هیچ بر دیوانه لک صادر بولمادی دیب بلمک فرض -
 محمد علیه السلام ننک معجزه الری بار دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبر بولماس
 بورون هم معجزه الری بار ایدی دیب بلمک فرض - پیغمبر علیه السلام بردن کوک کا
 معراج غه آشدی تنی بلان دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبر علیه السلام ننک اسمین
 ذکر قیلغاج باکه اسمین ایشتنکاچ صلوات آینمک فرض - پیغمبر علیه السلام حقنده
 نقص نرسه لردن کونکلی حالی بولمک فرض - حتی بر او ننک تلنندن پیغمبر علیه السلام
 حقنله نقص بولغان نرسه صادر بولسنه قتلی واجبدر دیمشار گرچه تو به قیلسه ده - پیغمبر
 علیه السلام ننک اید گو امت لرندن کرامات ننک ظهورینه اعتقاد قیلمق فرض -
 واول کرامت لر پیغمبر علیه السلام ننک معجزه استندان در دیب بلمک فرض - اولیالر
 پیغمبر لر درجه سینه ایرشماسلر دیب اعتقاد قیلمق فرض - عملکه دورت مذهب
 بار دیب اعتقاد قیلمق فرض - جنت بار دیب اعتقاد قیلمق فرض - جهنم بار دیب
 اعتقاد قیامق فرض - اسرائیل صور بن اورمکی بار دیب بلمک فرض - قیامت قایم
 بولاق دیب بلمک فرض - و قیامت آلدندان علامات قیامت بولور دیب بلمک
 فرض - اید گو تقدیر و باز تقدیر الله تعالی دن در دیب بلمک فرض - اوکاندن
 صونک تر بولوب دنیاداغی روچه بولوب قبردن قو بوقت دیب اعتقاد قیلمق فرض -

حقایق اشیا ثابت در دیب اعتقاد قیلمق فرض - جسم جزء لاینجزی دن مرکب دیب
 اعتقاد قیلمق فرض - قیامت کوننده حساب‌دان صونک جنت کا مؤمن ارکرورلار
 دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبر لرننک و فرشته لرننک شفاعتی هقدر دیب بامک
 فرض - جهنم اوستنده قورو لهش صراط کو پرندن او تهک حق دیب بامک فرض -
 بعض مؤمن لر مشقت سز او نار دیب بامک فرض - وبغضاری مؤاخذه بعدنده
 او تار دیب اعتقاد قیلمق فرض - هر مؤمن بنده هوض دن او نار و موقفله بولور لار
 دیب بامک فرض - کفردن غیر گناه مؤمن بنده فی ایمان‌دان چیقار ماس دیب بامک
 فرض - پیغمبر علیه السلام اون صحابه کا او جماح بلان سیونوج بیردی دیب بامک
 فرض - بد ر صوغوشنلی و غیر صوغوشلارده صحابه لر شوید بولدیلار دیب بامک فرض -
 حضرت ابو بکر و عمر رضی الله عنهم انانک خلافتی هقدر دیب بامک فرض - امام غه
 اطاعت قیلمق فرض دیب بامک فرض - هر بر جان ایاسینه رزق ایرشه در دیب
 بامک فرض - آیت فی وحدت فی ممکن قدر ظاهرینه همل قیلمق فرض دیب
 بامک فرض - هر بر ایندگو و فاسق آرتنه نماز او قو جایز دیب بامک فرض -
 چیتوک کا مسح قیلو جایز دیب بامک فرض - بش قبله بار دیب اعتقاد قیلمق
 فرض - مثلاً تن ننک قبله سی مسجد هرام جان ننک قبله سی بیت معمور قلب ننک
 قبله سی عرش عقل ننک قبله سی کعبه فهم ننک قبله سی کرسی دیب بامک فرض -
 دخی امام بش دیب اعتقاد قیلمق فرض - تن ننک امامی مراب جان ننک امامی
 قرآن قلب ننک امامی محمد عقل ننک امامی میکاپیل علیه السلام فوم ننک امامی
 جبرا اپیل علیه السلام دیب بامک فرض - بر او او شبولار فی کونکلن دن بل اسه امامتی
 جایز توکلدر دیمشلار اکر بر امام دان سؤال قیلو نسه بز سنک افتدا قیلام زسن
 کم کا افتدا قیلا سن بزننک نماز من سننک بلان دورست بولا سننک نمازنک کم بلان
 دورست بولا بزننک امام ز سن سننک امامنک کم بزننک قبله هز کعبه سننک قبله ننک
 فی نرسه دیسه لر امام جواب بیرون من او نکان امام لار غه افتدا قیلام من آلا ر محمد کا
 افتدا قیلدیلار من نماز علم بلان دورست بولدی و من امام قرآن در قبله
 دخی سزننک قبله نکردر یعنی کعبه در *

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

يقول الله عز وجل عجبت لمن ايقن بالموت كيف يفرح وعجبت لمن ايقن بالحساب
كيف يجمع المال وعجبت لمن ايقن بالقبر كيف يضيعك وعجبت لمن ايقن بالآخرة
كيف يستريح وعجبت لمن ايقن بالدنيا وزوالها كيف يطمئن اليها وعجبت لمن
ايقن هو عالم باللسان وجاهل بالقلب وعجبت لمن هو ظاهر بالماء وهو غير ظاهر
بالقلب وعجبت لمن يشتغل بعيوب الناس ويغفل عن عيوب نفسه وعجبت لمن
يعلم أن الله مطلع عليه كيف يعصيه وعجبت لمن يعلم انه يموت وحده ويدخل
القبر وحده ويحاسب وحده كيف يستأنس الناس لا إله إلا أنا حفاظنا محمد
عبدى ورسولى صدق الله تعالى *

﴿الموعظة الثانية﴾

يقول الله تبارك وتعالى شهدت نفسي ان لا إله إلا أنا وحدي لا شريك لي
وان محمد ا عبدى ورسولى فمن لم يرض بقضائى ولم يصبر على بلائى ولم
يشكر على نعمائى ولم يقنع بعطائى فليعبد ربساوى - ومن اصح خزيانا على
الدنيا فكانها اصح ساختها على ومن اشتكى مصيبة فقد شكاوى ومن دخل على
غنى فتواضع له لاجل غناه ذهب ثلثا دينه ومن لطم على وجه للميت فكانها
اهدرني بقاتلى به ومن كسر عودا على قبر فكانها هدم باب كعبتي بيده ومن
لم يبال من اى باب يأكله ما ابالي من اى باب ادخله جهنم ومن لم يكن زيادة
في دينه فهو في النقصان ومن كان في النقصان فالموت خير له ومن عمل بما
علم ورثه الله تعالى علم ما لم يعلم ومن اطال امله لم يخلص عمله *

﴿الموعظة الثالثة﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم اقعد تستغن واترك الحساب تستريح واجتنب
الحرام يخلص دينك ومن ترك الغيبة ظهرت محنتى ومن اعتزل الناس سلم
منهم ومن قل كلامه كمل عقله ومن رضى بالقليل فقد وثق بالله يا ابن آدم
انت لاتعمل بما تعلم فكيف تطلب علم ما لم تعلم يا ابن آدم تعلم في الدنيا
كانك لا تموت فدرا وتجمع كانك ملدا ابدا *

﴿ الموعظة الرابعة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم من اصبح خزيانا على الدنيا لم ير من الله
الابعدا وفي الدنيا الا كربا وفي الآخرة الاجهدا والزمه الله قلبا هما لا ينقطع
عنه ابدا وشغلها لا يفرغ منه وفقرها لا ينبع غنى يا ابن آدم كل يوم ينقص
من عمرك وانت لاتبرى وآنيك كل يوم رزفك وانت لاتحمد على فلا بالقليل
تفقد ولا بالكثير تشع ي يا ابن آدم ما من يوم الا يأتيك رزقك من عندي وما
من ليلة الا يأتيني الملاوة من عندك بعمل قبيح تأكل رزق وتعصيني وانت
تدعونني فاستجب لك خيرى اليك فنعم المولى ونعم النصير انا اليك وبئس
العبد انت لى تسألني فاعطيلك واستر عليك سوءة بعد سوءة فضبحة بعد فضبحة
وانا استحي منك وانت لاتستحي من تسألني وتذكر غيري وتغافل عن الناس
وتأمن مني وتخفف مقتوم وتأمن من غضبي *

﴿ الموعظة الخامسة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لا تكون من يقصر في التوبة ويطول الامر
ويرجوا الآخرة بلا عمل تقول قول العابدين وتعمل عمل المنافقين ان اعطي
لم تقنع وان امعن لم تضر تأمر بالخير ولم تفعل وتنهى عن الشر ولم تنته
عنده وتحب الصالحين ولست منهم وتبغض المنافقين وانت منهم تقول مالا نفع
ون فعل ما لا تؤمر يا ابن آدم ما من يوم جديدا الا والارض تخاطبك في قولها
تقول لك يا ابن آدم تمشى على ظهرى ومصيرتك الى بطني وتضحك على
ظهرى ثم تحزن في بطني وتأكل الشهوات في ظهرى يا ابن آدم انا بيت
الوحدة وانا بيت النبلة وانا بيت الوحشة وانا بيت المسئلة وانا بيت الحياة
والعقارب فاما مرني ولا تحربني *

﴿ الموعظة السادسة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم ما خلقتكم لاستكثروا بكم من فلة ولا استأنس
بكم من وحشة ولا لاستعين بكم عن امر عجزت عنه ولا لجلب منفعة ولا لدفع

مضره بل خلقنكم لتعبدونى طويلاً وتشكرنفى جزيلاً وتبسعنى بكرة واصيلاً
 يا ابن آدم لو ان اولكم وآخركم وحيكمو مينكم وصغيركم وكبيركم وهركم
 وعبدكم اجهموا على معصيتي ما نقص ذلك من ملكى مثقال ذرة ولو ان اولكم
 وآخركم وحيكمو مينكم وصغيركم وكبيركم وهركم وعبدكم اجهموا على طاعنى ما
 زاد ذلك في ملكى مثقال ذرة ومن جاهد فانما يجاهد لنفسه ومن كفر واعرض
 فان الله غنى عن العالمين *

﴿ الموعظة السابعة ﴾

يقول الله عز وجل يا عبيد الدينار ويا عبيد الدرهم اني خلقتكم لكم
 لئلا كلوا بهما رزق وتبسو بهما ثيابي وتبسخون وتقذفون ثم تأخذون كتابي
 وتعملونه ورائكم وتأخذون الدينار والدرهم وتعملونهما فوق رأسكم ورفعتم
 بيونكم وخفضتم بيوق وخرقتم بيونكم وعربتم بيوق وانسنتم بيونكم واحشتم
 بيوق فلا انت اخبار ولا انت ابرار انت عبد الدنيا وجماع اموالها مثلكم كمثل
 القبور المخصصة يرى ظاهرها مليحا وباطنها قبيح وهكذا تصاحون وتحبون الناس
 وتحبون اليهم بالستنكم الحلوة وافعالكم الجميلة ومتبعا دون بقلوبكم الفاسية واحوالكم
 الحببية يا ابن آدم خلص عملك فلا تسألنى فاني اعطي اكثر ما يطلب السائلون *

﴿ الموعظة الثامنة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لم اخلقكم عثنا ولا اوجدتكم سدى وما انا بغافل وانا
 لكم ولن تناولوا ما عندى الا بالصبر على ما تكرهون في طلب رضاقى والصبر على
 طاعنى ايسركم من الصبر على معصيتي وترك الدنيا ايسركم من الاغترار وحر
 الدنيا ايسركم من حر النار وعذاب الدنيا ايسركم من عذاب الآخرة يا ابن آدم
 كلكم ضال الا من هديته وكلكم هالك الامن بخيته وكلكم مسى الا من عصمه
 فتوبوا الى ارحمكم ولا تهتكوا اسناركم عند من لا يخفى عليه اسراركم *

﴿ الموعظة التاسعة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لاتلعنوا المخلوقين فترد اللعنة عليكم يا ابن

آدم استقامت السموات بلا عمد باسم واحد من الاسماء ولا يستقيم قلوبكم بالف موعظة من كتابي يا ابن آدم كما لا يلين الحجر في الماء كذلك لأنّ اثر الموعظة في القلوب الفاسية يا ابن آدم كيف تشهدون وانكم عباد الله ثم تعصونه وكيف تزعمون وان الموت حق وانتم لها كارهون وتقولون بآفواهكم ما ليس في قلوبكم وتحسرون هينا وهو عند الله عظيم *

﴿ الموعظة العاشرة ﴾

يقول الله عزوجل يا اهل الكتاب قد جاءكم برهان من ربكم وشفاء لباقي المصور فانكم لم تحسنوا الامن احسن اليكم ولا تصلوا الامن اوصلكم ولا تكلمون الامن كلامكم ولا تطعمون الا من اطعمكم ولا تكرمون الا من اكرمكم فليس لاحد فضل انما المؤمنون الذين آمنوا بالله ورسوله الذين يحبون من اساء اليهم ويصلون من قطعهم ويطعمون من حرمهم ويأتمرون من هانهم ويكلهون من هجرهم ويكرمون من اهانهم واني عليكم خبير صدق الله *

﴿ الموعظة الحادية عشر ﴾

يقول الله عزوجل يا ابن آدم الذي دار من لا دار له وما من لا مال له ويجمعها من لا عقل له وبها يفرح من لا ذمم له وفيها يمرح من لا يقين له وعليها يحرص من لا توكل له ويطلب شهوتها من لا معرفة له فمن اراد نعمة زائلة وحبوة منقطعة فقد ظالم وعصى ربه ونسى الآخرة وغرته دنياه يا ابن آدم راعرني وتأجروني وعاملوني وأسلفوني فربحكم عندي ما لا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر ولا ينفك جراكم ولا ينقص ماعندي وانا الوهاب الکريم *

﴿ الموعظة الثانية عشر ﴾

يقول الله عزوجل يا ابن آدم اذكروا نعمتي التي انعمت عليكم واوفوا بعهدى اوفى بعهدكم وابي اي فارهبون - وكما لا تندى الابد ليل كذلك لا طريق الى الجنة الا بالعام وكما لا يجمعون المال الا بالنصب كذلك لا يدخل الجنة الا بالصبر على العبادة تقربوا الى بالنواافل واطلبوا رضاقي برضاء المساكين عنكم ورعبوا

فِي رَحْمَتِي بِمِجَالِسِ الْعُلَمَاءِ فَإِنْ رَحْمَتِي لَا تَفَارِقُ عَنِّي طَرْفَةً عَيْنٍ أَسْمَعُ الْكَلَامَ
وَالْحَقَّ بِمِجَالِسِ الْعُلَمَاءِ إِقْوَلُ أَنَّهُ مِنْ تَكْبِيرٍ عَلَى مُسْكِينٍ حَشَرَتِهِ يَوْمَ الْقِيمَةِ صُورَةً
الذِّرَّ وَمِنْ تَوَاضُعِ الْعَالَمِ رَفْعَتِهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنْ هَنْكَ سُرُّ الْمُسْلِمِ هَنْكَتِهِ
سُرُّهُ سَبْعِينَ مَرَّةً وَمِنْ أَهَانَ فَقِيرًا فَقَدْ بَارَزَنِي بِالْمُعَارِبَةِ وَمِنْ يُؤْمِنُ بِي صَاحِبَتِهِ
الْمَلَائِكَةُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ صَدِيقُ اللَّهِ نَعَالِي * *

﴿الموعظة الرابعة عشر﴾

يقول الله عزوجل يا ابن آدم كم من سراج اطغاءه الرابع وكم من عابد افسدته العجب
وكم من غنى افسدته الغنى وكم من فقير افسدته الفقر وكم من صحيح افسدته العافية وكم
من عالم افسدته علمه فدار لا مشايخ رکع وشیاب خشم واطفال رضع وبها يرمي زرع لجعل السماء
من فوق ذمته والارض صفصفا والنراب بر مادا واما نزلت عليكم من السماء قطرة وما
انبثت اكم في الارض جهة ولصبت عليكم صب العذاب صباحا ابن آدم اطبعوني بقدر
ما جنتكم الى واعصوني بقدر صبركم على النار ولا نظروا الى آجالكم المستأغرة
وارزاقكم المعاشرة وذنو بكم المستأثرة فكل شئ عهالك الا وجهه له الحكيم واليه ترجعون

﴿الموعظة الخامسة عشر﴾

يقول الله عزوجل يا ابن آدم اصبر وتواضع ارفعك واشكري ازدك واذكرني
اذكرك واستغفر لك وادعوني اسألك لك وتب الى انت عليك واسألني
اعطيك وتصدق ابارك لك في رزقك وصل رحمك ازيد اجلك واطلب مني
العافية بطول الصحة والسلامة في الوعدة والاخلاص في الورع والرغبة في التوبة
والغناة في الفناء يا ابن آدم كيف تطعم في حب الله مع حب المال وكيف
تطعم في جلاء القلب مع كثرة النوم وكيف تطعم في خوف الله مع خوف الفقر
وكيف تطعم في الورع مع الحر من على الدنيا وكيف تطعم في الرضا مع البخل
وكيف تطعم في حلمك مع حب الدنيا وحب المدح وكيف تطعم السعادة مع قلة العام *

﴿الموعظة السادسة عشر﴾

يقول الله عزوجل يا ابن آدم لا يعيش كالتدبير ولا ورع كالخف عن الاذى ولا

حب ارفع من الرب تعالى ولا شفيع كالنوبة ولا عبادة كالعلم ولا صلوة كالخشية
ولا ظفر كالصبر ولا سعادة كالتفيق ولا زين من العقل ولا انس يا ابن آدم
تفرغ لعبادة املاً قلبك غنى وابارك في رزقك واحل جسمك راحة ولا نفل
عن ذكرى وان نفل عن ذكرى املاً قلبك فقرا وبدنك تعبا ونصبا ودرك
هما فلو ابصرت ما بقى من عمرك لذهب فيما بقى من املك يا ابن آدم بعافيتي
قويت على طاعتي وب توفيق اديت فريضتي وبرزقي تقويت على معصيتي
وتتشى ماشاء لنفسك قمت وقعدت وضجعت في كنفي امسكت واصبحت وفي
فضلى عشت ونعمتني تقبلت وبعافيتي تجملت تنساني وتذكر غيري فلم تؤذكري *

﴿ الموعظة السابعة عشر ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم تكشف اسرارك فإذا اذنبت ذنبا فلا تنظر الى
صغره ولكن انظر الى من عصيت وإذا رزقت رزقا فليلا فلا تنظر الى فله
ولكن انظر الى من رزقك تغفر الذنب الصغير فانك لا تدرى باى ذنب
عصيته ولا تأمن مكرى فان مكرى خفى عليك من بيت النمل على الصفا في
الليلة المظلمة يا ابن آدم هل عصيتك فدكرت غضبي فانتهيت فهل اديت
فريضتي كما امرتك وهل احسنت المساكين من مالك وهل احسنت لمن
اساء اليك وهل عفوت عن ظلمك وهل تكلمت من هجرك وهل وصلت
من قطعك وهل انصفت من حانك وهل اديت ولدك وهل ارضيت جيرانك
وهل سئلت عن امر دينك وذنبك فاني لا انظر الى صوركم ولا الى معاشركم
ولكن انظر الى قلوبكم وارضي بهذه المعامل منكم *

﴿ الموعظة الثامنة عشر ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم انظر لنفسك والى جميع خلقى فان وجدت احدا
اعز عليك من نفسك فاضر فكرامتك اليه واقرم نفسك بالنوبة والعمل
الصالح وان كانت نفسك عليك عزيزا وادركوا نعمت الله عليكم وميثاقكم
الذى واثقكم به اذا قلتم سمعنا واطعنا وانتوا الله قبل يوم القيمة يوم النغابين
يوم الحaque يوم كان مقداره خمسين الف سنة يوم لا ينطقوون ولا يُذن لهم

فيغمدون يوم الطامة يوم الصيحة يوم عبوسا قمطريرا يوم لا تملك نفس
لنفس شيئا والامر يومئذ لله يوم الندامة يوم الزلزلة يوم القارعة وانقوا
يوما فيه موقع الجبال وحلول النكال وتعجل الزوال ويوما شيب فيه الاطفال
ولا تكونوا كالذين قالوا سمعنا وهم لا يسمعون *

﴿ الموعظة التاسعة عشر ﴾

يقول الله عزوجل يا ايها الذين آمنوا اذكروا الله ذكرى كثيرة وسبحوه بذكره واصيلا
يا ابن آدم اسمع كلامي انى انا الله الملك الذي ان بشر آكل الربا بغض الرحمن
ومضعفات النيران يا ابن آدم واذا وجدت قساوة في قلبك وسقا في بدنك وحرمانا
في رزقك ونقصانا في مالك فاعلم بانك تكلمت فيما لا يعنيك يا ابن آدم اذا
نظرت في عيوب الناس ونسيت عيوبك فقد رضيت الشيطان واغضبت الرحمن
يا ابن آدم وان لسانك اسرتك ان اطلقته قتلتك فهلا كنك في اطلاق لسانك *

﴿ الموعظة العشرون ﴾

يقول الله عز وجلا يا ابن آدم الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا واعملوا ليوم
القيمة واعملوا ليوم الذى تعرضون فيه على فوجا فوجا وتفرون بين يدي صفا
صفا تفرؤن الكتاب حرقا حرقا وتستلون عما عملتم سرا وجهرا يوم خشر
المتقين الى الرحمن وفدا ونسوق المجرمين الى جهنم وردا لكم وعد وعد
فاني انا الله لا يشبهنى شيء ليس سلطان سلطان من صاملى دهرا يوما خالصا فطرته
بالوالى ومن بات في ليلة قاما كان له شيطان من شيطان ومن غمض بصره
عن معارف امته من نيرانى فانا رب فاعرفونى وانا المنعم فاشكروني فانا
الحافظ فالحفظوى فانا الناصر فاستنصرونى وانا الغافر فاستغفرونى وانا المقصود
فاصدقونى وانا المعطى فاستلونى وانا المعبود فاعبدونى وانا العالم فاحذرُونى

﴿ الموعظة الحادية والعشرون ﴾

يقول الله عزوجل شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة واولوا العلم قاما بالقسمط
لا اله الا هو العزيز الحكيم ان الدين عند الاسلام ومن يتبع غير الاسلام

ديننا فلن يقبل منه فهو في الآخرة من الماسرين فبشر كل شيءٍ حسن بالجنة
 وان كل شيءٍ هالك الاوجهه ومن آيس من رحمتي فقد اهلكته ومن عرف
 الله فاطعاه نجا ومن عرف الشيطان فعصاه سلم ومن عرف الحق فاتبعه امن
 ومن عرف الباطل فاتناه فاز ومن عرف الدنيا فرفضها سعد ومن عرف
 الآخرة فطلبها هدى وانا الله يهدى من يشاءُ واليه تقلبون يا ابن آدم
 اذا كان الله يكفل لك بالرزق طول اهتمامك لما ذا واذا كان الخلق من
 الله فالدخل لما ذا واذا كان ايليس عدو الله فالغفلة لما ذا واذا كان العقاب
 من النار فالمعصية لماذا واذا كان ثواب الله الجنة فالاستراحة لماذا واذا كان
 كل شيء بقضاء وقدر فالجزع لما ذا لكيلا نأسوا على ما فاتكم ولا نفرحوا
 بما اتيكم والله لا يحب كل مختال فخور *

﴿ الموعظة الثانية والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم اكثر من الزاد فان الطريق بعيد وجد في قيام لليل فان
 البحار عذيف واحقى العمل فان الصراط طريق واخلاص العمل فان الناقد بصير
 فشهوتك في الجنة وراحتك ولذتك في الآخرة وعن دور العين وكفى اكثرك
 وتقرب الى بهوان الدنيا وحب الابرار فان الله لا يضيع اجر المحسنين *

﴿ الموعظة الثالثة والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم كيف تعصون وانتم تجزعون من حر الشمس
 وجهنم لها سبع طبقات فيها نيران يأكل بعضها بعضاً في كل طبق منها سبعون
 ألف واد من نار وفي كل واد سبعون ألف شعب من نار وفي كل شعب
 سبعون ألف دار من نار وفي كل دار سبعون الف بيت من نار وفي كل بيت
 سبعون ألف بئر من نار وعلى كل بئر سبعون ألف نابوت من نار وفي كل
 نابوت سبعون ألف عقرب من نار وسبعين ألف شجرة من زقوم تحت كل شجرة
 سبعون ألف قائد من نار مع كل قائد سبعون ألف ملك من نار وسبعين ألف
 ثعبان من نار طول كل ثعبان سبعون ألف ذراع جوف كل ثعبان سبعون
 بحرا من سم وكل عقرب لها سبعون ألف ذنب طول كل ذنب سبعون ألف

ذراعاً يا ابن آدم ما خلقت النيران الا كل نمام وعاق الوالدين ومانع الزكوة وللزاف واكل الربوا وشارب الحمر وظلم البنين والاجير العدر وكل فاجر موز للجيران الامن ثاب وآمن وعدل صاحبا فاوئتك يبدل الله سيمائهم حسنات وكان الله غفورا رحيمما فارحهوا انفسكم يا عبادى فان الابدان ضعيف والسفر بعيد والمهم ثقيل والصراط قيق والنافع اسرافيل والقاضى رب العالمين *

﴿ الموعظة الرابعة والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم كيف رعيتم في الدنيا الفانية والنعمه الراوقة والحياة المنقطعة وان للطاغيين الجنة يدخلون من ابوابها ثمانية وفي كل جنة سبعون الف روضة وفي كل روضة سبعون الف قصر من ياقوت وفي كل قصر سبعون الف دار من الزبرجد وفي كل دار سبعون الف بيت من الذهب الاحمر وفي كل بيت سبعون الف مقصورة من فضة بيضاء وفي كل مقصورة سبعون الف مائدة من العنبر وفي كل مائدة سبعون الف صحفة من الجوهر وفي كل صحفة سبعون الف لون من الطعام حول كل مقصورة سبعون الف سرير من الذهب الاصغر وعلى كل سرير سبعون الف فرش من الحرير والاستبرق والديباج حول كل سرير سبعون الف نهر من ماء الحياة واللبن والحمر والعلس المصفى وفي وسط كل نهر سبعون الف حيمة من ارجوان وعلى كل فراش حور من حور العين بين يديها سبعون وضيفة كانهن بياض مكنون وعلى رأس كل قصر سبعون الف قبة وفي كل قبة سبعون الف هدية من الرحمن ما لاعين رأته ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر فاكهة ما يتغيرون ولهم طير ما يشتهون وحور عين كامثال اللؤلؤ المكنون جزاً بما كانوا يعملون لا يمدون ولا يهرون ولا يجرون ولا يحزنون ولا يزكون ولا يصومون ولا يمرضون ولا يقاوطون وما هم منها بمخرجين فمن ذكرها وطلبتها ذكر جوارى ونعمتى وتقرب الى بالصدقه والاستهانة بالدنيا والقناعة بالقليل *

﴿ الموعظة الخامسة والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم المال مالى وانت عبدى فمالك مال الاما اكلت